

Satunnaisen henkilöliikenteen kuljettajien ajo- ja lepoajat (tilausajoliikenne) - COM(2023) 256 final

Liikenne- ja viestintävaliokunta (LiV) 26.9.2023

liikenneneuvos Veli-Matti Syrjänen

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Ehdotuksen tausta ja tavoitteet

Taustaa

- Käsitelty ensimmäisen kerran EU:n liikkuvuuspaketti I -aloitteen yhteydessä.
- Tavarakuljetukset eroavat merkittävästi henkilökuljetuksista. Komission velvoitteeksi annettiin arvioida, tarvitaanko satunnaiseen linja-autoliikenteeseen (yleisimmin tilausajoliikenne) joustavampia ajo- ja lepoaikasääntöjä.

Tavoitteet

- Tavoitteena on varmistaa tehokkaat ja laadukkaat satunnaisen linja-autoliikenteen palvelut sekä parantaa kuljettajien työoloja.
- Lisäksi tavoitteena on varmistaa taukojen ja lepoaikojen joustavampi jakautuminen sekä edistää kansainvälisen ja kotimaisen satunnaisen linja-autoliikenteen yhdenvertaista kohtelua.

Käsittelytilanne

Neuvosto

- KOM vastasi jäsenmaiden kirjallisiin kysymyksiin 31.7. (myös FI-kysymykset 7 artiklasta, satunnaisen henkilöliikenteen termistöstä ja valvonnasta)
- Puheenjohtamaa ES on antanut yhden kompromissiesityksen ja haluaa edetä asiassa mahdollisimman nopeasti.
- Seuraava neuvoston työryhmä pidetään lokakuun alkupuolella, johon odotetaan puheenjohtajamaan uutta kompromissiesitystä.

Euroopan parlamentti

- EP hakee neuvottelutulosta vielä tällä vaalikaudella.
- Raportöörinä MEP Henna Virkkunen.

Säädösmuutokset 4 artiklaan

Lisätään satunnaisen henkilöliikenteen määritelmä asetuksen (EY) N:o 1073/2009 mukaisesti ja sen selventämiseksi, että määritelmät kattavat sekä kansalliset että kansainväliset palvelut.

Korvataan ensimmäisen kohdan n alakohta seuraavasti:

”n) ”säännöllisellä henkilöliikenteellä” Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/2009 2 artiklan ensimmäisen kohdan 2 ja 3 alakohdassa määriteltyä kansallista ja kansainvälistä liikennettä;”*

Lisätään n a alakohta seuraavasti:

”n a) ”satunnaisella henkilöliikenteellä” asetuksen (EY) N:o 1073/2009 2 artiklan ensimmäisen kohdan 4 alakohdassa määriteltyä kansallista ja kansainvälistä satunnaisliikennettä;”

Säädösmuutokset 7 artiklaan

Lisätään uusi kohta, jonka mukaan satunnaista henkilöliikennettä harjoittava kuljettaja voisi jakaa pakollisen vähintään 45 minuutin taukonsa kolmeksi erilliseksi, vähintään 15 minuutin pituiseksi tauoksi. Tauko voidaan kuitenkin edelleen jakaa myös kahdeksi erilliseksi vähintään 15 ja 30 minuutin pituiseksi tauoksi.

Lisätään 7 artiklaan 4 kohta seuraavasti:

”Satunnaista henkilöliikennettä harjoittavien kuljettajien osalta ensimmäisessä kohdassa tarkoitettu tauko voidaan myös korvata kolmella vähintään 15 minuutin pituisella tauolla, jotka jakautuvat ensimmäisessä kohdassa tarkoitetulle ajojaksolle siten, että noudatetaan ensimmäistä kohtaa.”

Säädösmuutokset 8 artiklaan

Lisätään 2 kohtaan uusi alakohta, jonka mukaan satunnaista henkilöliikennettä harjoittavat kuljettajat voivat kahdeksan päivää tai kauemmin kestävän kertaluonteisen matkan aikana lykätä vuorokautisen lepoaikansa aloitusta tunnilla, kun kyseisen vuorokauden aikana kertynyt kokonaisajoaika on enintään seitsemän tuntia. Tai kahdella tunnilla, kun kertynyt vuorokautinen kokonaisajoaika on enintään viisi tuntia.

Lisätään 2 a kohta seuraavasti:

”2 a. Edellyttäen, että liikenneturvallisuus ei vaarannu, satunnaista henkilöliikennettä harjoittava kuljettaja voi poiketa 2 kohdan ensimmäisestä alakohdasta seuraavilla tavoilla, kun palvelu kestää vähintään kahdeksan päivää:

a) lykkäämällä vuorokautista lepoaikaa enintään yhdellä tunnilla, jos kyseisen vuorokauden aikana kertynyt yhteenlaskettu ajoaika ei ole ylittänyt seitsemää tuntia;

b) lykkäämällä vuorokautista lepoaikaa enintään kahdella tunnilla, jos kyseisen vuorokauden aikana kertynyt yhteenlaskettu ajoaika ei ole ylittänyt viittä tuntia.

Kumpaakin ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettua poikkeusta voidaan käyttää vain kerran ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun matkan aikana. Kuljettajan on tehtävä tällaisen poikkeamisen syystä käsin merkintä valvontalaitteen piirturilevyyn, valvontalaitteesta tulostettuun asiakirjaan tai työvuorolistaan viimeistään saavuttuaan määränpäähän tai sopivaan pysähdyspaikkaan.”

Säädösmuutokset 8 artiklaan

Muutetaan 8 artiklan 6 a kohdan johdantolausetta ja a alakohtaa siten, että kuljettajalla on mahdollisuus lykätä viikoittaista lepoaikaa enintään 12 perättäisellä 24 tunnin jaksolla edellisestä säännönmukaisesta viikoittaisesta lepoajasta laskettuna myös kansallisessa satunnaisessa henkilöliikenteessä (12 päivän sääntö).

Korvataan 6 a kohdan johdantolause ja a alakohta seuraavasti:

”Poiketen siitä, mitä 6 kohdassa säädetään, satunnaisen henkilöliikenteen kuljettaja voi kertaluontoisen palvelun aikana lykätä viikoittaista lepoaikaa enintään kaksitoista perättäistä 24 tunnin jaksoa edellisestä säännönmukaisesta viikoittaisesta lepoajasta laskettuna, edellyttäen että:

a) palvelun kesto on vähintään 24 perättäistä tuntia;”.

Vaikutuksia ehdotetuista joustoista

Liikenteenharjoittajille ja matkustajille

- Positiivisia kustannussäästövaikutuksia
- Positiivisia vaikutuksia matkan sujuvuudesta matkustajille

Liikenneturvallisuus ja kuljettajien työolot

- Positiivisia vaikutuksia kuljettajille joustavammasta taukojen pitämisestä
- Negatiivisina vaikutuksina voidaan nähdä se, että riittääkö 15 minuutin päivittäinen tauko palautumiseen ja onhan kyseinen tauko tosiallista taukoa eikä muuta työtä. Myös työhönsidonnaisuusajan pidentäminen tilapäisesti 16-17 tuntiin on noussut huolenaiheena.

Viranomaiset ja valvonta

- Uusien poikkeusten odotetaan aiheuttavan viranomaisvalvontaan haasteita ja lisätyötä
- Ajo- ja lepoaikavalvonnan voidaan nähdä hankaloituvan ehdotettujen joustojen ja poikkeusten vuoksi

Valtioneuvoston kanta

1. Valtioneuvosto kannattaa joustoja satunnaisen linja-autoliikenteen ajoaikasäännöksiin, kuitenkin niin että liikenneturvallisuus, kuljettajien työolot sekä valvonnan edellytykset huomioidaan riittävällä tavalla. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että jatkokäsittelyssä pyritään löytämään tasapaino kuljettajien asianmukaisten työolojen ja matkan joustavuuden välillä.

2. Valtioneuvosto pitää hyödyllisenä, että ajo- ja lepoaika-asetukseen lisättäisiin satunnaisen henkilöliikenteen määritelmä EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskeva asetuksen mukaisesti ja sen selventämiseksi, että määritelmä kattaa sekä kansallisen että kansainvälisen kuljetuspalvelun.

3. Valtioneuvosto suhtautuu alustavan varauksellisesti ehdotukseen kuljettajan päivittäisten taukojen jakamisesta. Valtioneuvoston näkemyksen mukaan ehdotuksen jatkokäsittelyssä tulee tuoda esille, että päivittäisten taukojen jakamisessa huomioidaan riittävästi myös vaikutukset kuljettajan työoloihin ja liikenneturvallisuuteen. Valtioneuvoston näkemyksen mukaan kuljettajan päivittäiset tauot olisi mahdollista jakaa joustavasti myös muutoin kuin nyt ehdotetulla tavalla.

4. Valtioneuvosto pitää hyväksyttävänä ehdotusta kuljettajan mahdollisuudesta lykätä kertaluontoisen matkan aikana vuorokautisen lepoajan aloittamista, kun päivittäinen ajoaika on jäänyt normaalia lyhyemmäksi. Valtioneuvosto pitää hyväksyttävänä myös 12 päivän säännön ulottamista kansalliseen satunnaiseen henkilöliikenteeseen, kunhan siihen sisältyvät ehdot ovat riittäviä.

5. Valtioneuvosto näkee, että ehdotuksessa mainittu ”kertaluontoinen palvelu” tulisi jatkokäsittelyssä määritellä nykyistä tarkemmin. Lisäksi ”kertaluontoinen matka” olisi syytä lisätä artiklatasolle, kuten se on ehdotuksen perusteluissa.

6. Valtioneuvosto pitää yleisesti tarpeellisena, että jatkokäsittelyssä varmistetaan satunnaisen henkilöliikenteen ajo- ja lepoaikavalvonnan riittävät edellytykset.

Kiitos!

@lvmfi

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ